

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 25C/138/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112221988
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patricia Skotnická
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2014:1112221988.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudkyňou Mgr. Patriciou Skotnickou v právnej veci navrhovateľa Sociálnej poisťovne, IČO: 30807484, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta 8, vo veci pobočky Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava, so sídlom v Bratislave, Záhradnícka 31, proti odporcovi KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, o zaplatenie 4.973,61eur, takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 4.973,61 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Navrhovateľovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

Odporca je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava I sumu 298 eur titulom súdneho poplatku, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom podaným na tunajší súd domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy pôvodne 10.645,98 eur dôvodiac, že poistenec navrhovateľa F. Y., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcí v obci Y. Č.. XX, utrpel dňa 09.02.2008 ublíženie na zdraví v dôsledku dopravnej nehody, ktorú spôsobil S. S., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcí v obci H. K. O. Č.. XXX ako vodič a prevádzateľ osobného motorového vozidla poisteného u odporcu na základe poistnej zmluvy č. 6544184597. V dôsledku uvedenej dopravnej nehody sa stal poistenec navrhovateľa dňom 09.02.2008 invalidným, s nárokom na priznanie invalidného dôchodku. Navrhovateľ vyplatil svojmu poistencovi dávky invalidného dôchodku za obdobie od 09.02.2008 do 01.01.2012 spolu v sume 16.578,36 eur, čím mu vznikla škoda, za ktorú v zmysle § 4 ods. 3 v spojení s § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 381/2001 Z.z.") zodpovedá poistenec odporcu.

Navrhovateľ si voči nemu uplatnil právo na náhradu škody v trestnom konaní vedenom Okresným súdom Pezinok pod sp. zn. 3T 186/2010, ktorý rozsudkom zo dňa 09.03.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.10.2011, sp. zn. 2To 108/2011, uznal S.Á. S. ako vodiča motorového vozidla poisteného u odporcu vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona, pričom navrhovateľa odkázal s uplatneným nárokom na náhradu škody, v čase rozhodovania vo výške 8.103,53 eur, na občianske súdne konanie. Navrhovateľ vyzval poistenca odporcu, ako i odporcu samotného, na splnenie povinnosti nahradiť škodu vzniknutú výplatom dávok invalidného dôchodku v sume 16.578,36 eur. Odporca v oznámení č. 9518346277 predložil výpočet výšky plnenia v sume len 5.932,38 eur, keď predpokladanú sumu poistného plnenia 8.474,83 eur znížil v rozsahu 30% ako spoluzavinenie poistenca navrhovateľa na vzniknutej škode, s odvolávaním sa na rozsudok Okresného súdu Pezinok v trestnej veci. Navrhovateľ tento postup odporcu namietal, nakoľko tak súd prvého stupňa, ako aj súd odvolací ustálili výlučné zavinenie odsúdeného S. S. na vzniku

dopravnej nehody zo dňa 09.02.2008 spočívajúce v porušení predpisov o cestnej premávke, a teda súdy nezistili príčinnú súvislosť medzi konaním poškodeného poistenca navrhovateľa a vznikom dopravnej nehody.

Odporca vo vyjadrení k návrhu navrhovateľa potvrdil úhradu sumy 5.932,38 eur navrhovateľovi z titulu poistného plnenia za poisteného S. S., ktorý mal u odporcu uzavretú poistnú zmluvu týkajúcu sa povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. XXXXXXXXXXXX. Odporca neposkytol navrhovateľovi plnenie v uplatnenej sume 8.103,53 eur, nakoľko navrhovateľ svoju požiadavku odôvodnil poukazom na jej určenie súdom, pričom však súčasne nepriložil žiadne rozhodnutie, v ktorom by súd zaviazal odporcu zaplatiť túto sumu navrhovateľovi. Po ukončení šetrenia poistnej udalosti pristúpil odporca ku kráteniu poskytnutého plnenia v rozsahu 30% z dôvodu, že poškodeného F. Y. uznal spoluzodpovedným za vytvorenie kolíznej situácie, keďže sa po cestnej komunikácii pohyboval pod vplyvom alkoholu.

Pred otvorením pojednávania vo veci samej navrhovateľ zobral návrh na začatie konania v časti zaplataenia istiny 5.672,37 eur späť dôvodiac pritom úhradou tejto sumy odporcom, keď išlo o časť žalovanej istiny v sume 8.103,38 eur zníženú o sumu zodpovedajúcu rozsahu spoluzodpovednosti poškodeného F. Y.Ó. na dopravnej nehode. Naďalej pritom trval na zaplataení sumy 4.973,61 eur. Konajúci súd preto uznesením zo dňa 03.03.2014, č.k. 25C 138/2012-78, zastavil konanie o návrhu navrhovateľa v časti zaplataenia sumy 5.672,37 eur.

Predmetom konania tak ostal návrh navrhovateľa na zaplataenie sumy 4.973,61 eur.

Súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom po vykonaní dokazovania dňa 26. marca 2014, v prítomnosti zástupcov účastníkov konania, vyhlásil rozsudok vo veci samej.

Súd vykonal vo veci dokazovanie keď sa oboznámil s návrhom na začatie konania, písomnými vyjadreniami a ústnymi prednesmi splnomocnených zástupcov oboch účastníkov konania, s obsahom dávkového spisu Sociálnej poisťovne, likvidačného spisu odporcu, ako aj obsahom trestného spisu Okresného súdu Pezinok, sp. zn. 3T 186/2010, a ostatným obsahom spisu.

Súd poučil účastníkov konania podľa § 120 ods. 4 O.s.p. o povinnosti predložiť a označiť potrebné dôkazy, ktoré v konaní žiadajú vykonať, a to písomne v predvolaní na pojednávanie. Skutkové zistenia nadobudnuté vykonaným dokazovaním potom súd zhodnotil v rozsahu potrebnom pre posúdenie rozhodujúcich skutočností vzťahujúcich sa k podstate veci a vzhľadom na charakter sporového konania uzavrel, že nie je opodstatnené výnimočne nariaďovať ďalšie dokazovanie nad rozsah dôkaznej aktivity účastníkov konania, keďže skutkový stav, na základe ktorého súd rozhoduje v sporovom konaní, ovládanom zásadou kontradiktórnosti, má byť výsledkom dôkaznej aktivity a snahy účastníkov konania, ktorí majú hlavnú zodpovednosť za zistenie skutkového stavu a preukázanie svojich tvrdení a aktivita súdu v rámci dokazovania sa obmedzuje na rozhodovanie, ktoré z označených dôkazov účastníkmi konania vykoná, a preto súd uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené (§ 120 ods. 1,4 O.s.p.).

Skutkový stav je nasledovný:

Odporca uzatvoril s poistníkom S. S. dňa 03.02.2008 poistnú zmluvu týkajúcu sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. XXXXXXXXXXXX, so začiatkom poistenia od 04.02.2008.

Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava - okolie, okresný dopravný inšpektorát, oddelenie dopravných nehôd, začal uznesením zo dňa 08.03.2008, ČVS: ORP-29/DI-BH-2008, trestné stíhanie vo veci prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona. Uznesením zo dňa 03.03.2009, ČVS: ORP-900/3-OVK-BH-2008, začal vyšetrovateľ OR PZ Bratislava - okolie, úrad justičnej a kriminálnej polície, odbor justičnej polície, oddelenie všeobecnej kriminality Senec, trestné stíhanie S. S., nar. XX.XX.XXXX, ako obvineného za prečin ublíženia na zdraví z nebanlivosti podľa § 157 ods. 1,2 písm. a) Trestného zákona, keď dňa 09.02.2008 v presne nezistenom čase okolo 10.30 hod. na ceste medzi obcou H. K. N. a obcou E. G. došlo k dopravnej nehode na hlavnej ceste a to tak, že vodič S. S. jazdil s motorovým vozidlom zn. VW Golf, EČV: N. XXXBU, červenej farby, po ceste smerom od obce H. K. N. smerom do obce E. G., pričom neprispôobil rýchlosť jazdy svojím schopnostiam, stave a povahe vozovky a okolnostiam, ktorým možno predvídať a pred sebou v tom istom smere

spozoroval chodca, ktorý tlačil bicykel po pravej strane cesty v tom istom smere ako jazdil vodič, pričom z doposiaľ nezistených príčin začal s vozidlom brzdiť, strhol riadenie doprava, zišiel s vozidlom mimo vozovku do priekopy, následkom čoho došlo k zrážke s chodcom stojacim na krajnici, F. Y., ktorý pri zrážke utrpel ťažké zranenia, podľa predbežnej lekárskej správy poranenie mozgu, zlomeniny stavcov, zakrvácanie do miechy, zlomeninu panvy, vyklíbenie ľavého ramena, pričom na základe vypracovaného znaleckého posudku č. 37/2008, znalcom z odboru cestnej dopravy bolo zistené, že vodič S. S. svojim konaním porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z postavenia, zamestnania alebo funkcie uloženej mu podľa zákona a to tak, že prekročil povolenú rýchlosť jazdy podľa § 15 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z.z. o pozemných komunikáciách a zapríčinil dopravnú nehodu, pričom spôsobil poškodenému F. Y., ťažkú ujmu na zdraví s trvalými následkami, podľa predložených lekárskejších správ.

V rámci trestného konania bol vyslúchnutý zástupca navrhovateľa, ktorý do zápisnice z výsluchu dňa 16.08.2010 uviedol, že v súvislosti s dopravnou nehodou a jej následkami na zdraví vyplácal navrhovateľ poškodenému F. Y. plný invalidný dôchodok, od času nehody t.j. 09.02.2008 do 01.02.2010 v sume 8.103,53 eur, ktorá predstavuje škodu. Požiadal teda v zmysle § 46 Trestného poriadku o náhradu tejto škody v trestnom konaní. V trestnom konaní bola vyslúchnutá aj zástupkyňa odporcu, ktorá pri výsluchu dňa 17.08.2010 potvrdila, že motorové vozidlo patriace obvinenému S. S. bolo poistené u odporcu z titulu poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Z predmetnej dopravnej nehody poskytla poisťovňa všetky poistné plnenia na účet súdom ustanoveného opatrovníka poškodeného, Z.. X. N., a to dňa 21.01.2009 v sume 122,15 eur ako vecnú škodu za bicykel, dňa 19.11.2008 sumu 35.977,36 eur ako bolesť a dňa 16.09.2009 sumu 127.282,40 eur ako náhradu škody za sťaženie spoločenského uplatnenia, t.j. spolu 163.381,94 eur.

Uznesením zo dňa 08.03.2008, ČVS: ORP -29/DI-BH-2008, vyšetrovateľ OR PZ pribral do konania znalca z odboru cestná doprava, odvetvie nehody v cestnej premávke, F.. M. A.. Jeho úlohou bolo 1/ vypracovať analýzu nehodového deja a vyjadriť sa, či mal vodič možnosť z technického hľadiska nehode zabrániť a za akých podmienok, 2/ určiť spôsob a rýchlosť jazdy vodiča z technického hľadiska, 3/posúdiť reakcie a vyhýbací manéver vodiča, ako aj 4/ uviesť iné zistené skutočnosti pre objasnenie prečinu. Súdny znalec vypracoval znalecký posudok č. 37/2008, v ktorom, na základe analýzy pohybu motorového vozidla zn. VW Golf od začiatku reakcie vodiča po jeho konečnú polohu, ustálil za technickú príčinu dopravnej nehody: a/rýchlosť jazdy motorového vozidla zn. VW Golf v čase začiatku reakcie vodiča 149 km za hod., ktorá vyvolala kolíziu situáciu v tom, že by z miesta začiatku reakcie nezastavil pred chodcom s bicyklom ani využitím maximálneho brzdného spomalenia a ktorá znemožňovala zabrániť dopravnej nehode a viedla k nesprávnej technike jazdy, kedy vodič s vozidlom dostal pri brzdení maximálnym brzdným spomalením vozidla šmyk po zmene smeru jazdy, b/nesprávnu techniku jazdy vodiča vozidla, ktorá bola v tom, že s vozidlom dostal šmyk a toto sa stalo neovládateľné vplyvom zmeny smeru jazdy, brzdienia a vysokej rýchlosti, a c/oneskorenú reakciu vodiča z rýchlosti 149 km za hod. na chodca, ktorá vzhľadom na rýchlosť jazdy vyvolala kolíziu situáciu a znemožnila zabrániť nehode za podmienky, že vodič vozidla mohol začať reagovať skôr vzhľadom na pohyb protiidúcich vozidiel. Znalec sa zaoberal i možnosťami zabránenia dopravnej nehode (článok 2.4), a to 1/z priestorového hľadiska - zistil, že z rýchlosti 149 km za hod. by vodič motorového vozidla nezastavil pred miestom zrážky do chodca s bicyklom po reakčnom čase 0,8 sekundy a čase nábehu brzdného spomalenia 0,2 sekundy, s využitím plného brzdného účinku za daných podmienok; vzhľadom na to, že začal reagovať na chodca s bicyklom oneskorene o čas 3,0 sekundy (str. 14 posudku) dopravnej nehode by priestorovo zabránil, ak by z miesta začiatku reakcie s vozidlom z rýchlosti 90 km za hod. zastavil v mieste 59,8 m pred začiatkom plného brzdienia, 2/ z časového hľadiska - k časovému zabráneniu vzniku nehody by nedošlo z dôvodu súbežného pohybu vozidla a chodca, ako aj 3/ z hľadiska skoršej reakcie, ktoré hľadisko však nemohol analyzovať, pretože ak vodič začal reagovať na pohyby iného vozidla alebo niečoho iného, potom pravdepodobne začal reagovať ihneď po rozpoznaní situácie. Z analýzy pohybu a správania sa tak vodiča motorového vozidla, ako aj chodca súdny znalec zistil, že chodec sa pohyboval v pravom jazdnom pruhu v smere pohybu vozidla, podľa § 52 zákona č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách, a teda technicky správne (bod 2.5.2). Chodec vozidlo nemohol vidieť a nemohol reagovať na jeho pohyb, pričom zabrániť vzniku nehody by mohol, keby sa nepohyboval v mieste a čase, kedy v mieste pohybu chodca s bicyklom prechádzalo vozidlo zn. VW Golf. Chodec sa pohyboval od pravého okraja cesty vo vzdialenosti 2,2 až 2,45 m, čo bolo technicky nesprávne, avšak táto technika jeho pohybu nemala vplyv na vznik nehody (chodec možno reagoval na pohyb vozidla zn. VW Golf za sebou pohybom k stredu cesty). Vodič motorového vozidla zn. VW Golf sa pohyboval s vozidlom mimo obce rýchlosťou cca 149 km za hod., vzhľadom na túto rýchlosť sa pohyboval technicky

nesprávne, rýchlosťou vyššou ako bola povolená (90km za hod.). V čase začiatku reakcie sa pohyboval vodič v pravom jazdnom pruhu, pričom jeho následné nasmerovanie vozidla doľava znalec nevedel technicky zdôvodniť, pravdepodobne išlo o nesprávnu techniku jazdy vodiča, keď začal natáčať volant a brzdiť, čo vyvolalo šmyk vozidla a tento spôsob jazdy bol technicky nesprávny, keďže vodič mal najskôr zmeniť smer jazdy do priameho smeru a potom začať brzdiť. Horizont cesty nebránil vodičovi motorového vozidla vo výhľade tak, aby nevidel pohybujúceho sa chodca alebo iné motorové vozidlá za horizontom počas celého svojho pohybu, aj pred miestom začiatku reakcie. Vodič by pritom z rýchlosti 149 km za hod. nezastavil pred miestom zrážky, ani využitím maximálneho brzdného spomalenia za daných podmienok pri pohybe vozidla bez šmyku. Ak mohol reagovať na chodca skôr, čo vzhľadom na rozhľad do miesta zrážky mohol a mal reagovať, potom reagoval oneskorene o 3 sekundy, čo bolo z jeho techniky jazdy nesprávne.

Na závery znaleckého posudku sa súdny znalec odvolal i pri svojom výsluchu dňa 17.08.2010, v ktorom doplnil, že postavenie chodca tlačiaceho bicykel, či z pravej alebo ľavej strany nemalo vplyv na vznik a priebeh nehody, ako aj pri výsluchu na hlavnom pojednávaní vytýčenom po podaní obžaloby zo dňa 04.11.2010 na deň 14.01.2011. Súdny znalec pri tomto výsluchu uviedol, že pred vypracovaním znaleckého posudku bol prítomný na mieste nehody a pri jeho spracovaní vychádzal aj z podkladov, ktoré mu predložila polícia, pričom samotnú analýzu dopravnej nehody uskutočnil na základe stôp po pohybe motorového vozidla v mieste nehody, poškodení vozidla a bicykla, tak aby vozidlo kopírovalo stopy zaznamenané na mieste nehody. Súdny znalec zistil, že vodič vozidla zn. VW Golf začal reagovať na situáciu v cestnej premávke vo vzdialenosti cca 121,3 metra pred bodom merania, čo je miesto možnej zrážky vozidla s chodcom, pričom, aby sa vozidlo pohybovalo po stopách a skončilo v zaznamenanej konečnej polohe musel sa vodič v začiatku reakcie pohybovať rýchlosťou cca 149 km za hod. Na začiatku pohybu bolo vozidlo nasmerované mierne doľava a vodič sa do šmyku dostal tým, že strhol volant doprava a začal brzdiť, čím sa stalo vozidlo neovládateľné a skončilo v meste konečnej polohy. Miesto zrážky vozidla s chodcom súdny znalec preto stanovil do miesta cca východiskového bodu merania až 8,7 metra, a teda vozidlo prešlo dráhu od začiatku reakcie do miesta zrážky 121,3 až 130 metrov. Nárazová rýchlosť do cyklistu bola cca 60-78 km za hod., pričom náraz vodiča do bicykla bol v čase, keď bicykel stál. Technicky jazdil vodič vozidla zn. VW Golf nesprávne, jazdil rýchlosťou vyššou ako dovolenou a vyššou, v akej by z miesta začiatku reakcie zastavil pred miestom zrážky s chodcom, ktorá skutočnosť vyvolala kolíznú situáciu zo strany vodiča. Podľa súdneho znalca chodec tlačiaci bicykel sa vzhľadom na smer pohybu po ceste pohyboval správne, zrejme dva až viac metrov od krajnice. Podľa súdneho znalca, ak by sa vodič pohyboval dovolenou rýchlosťou zastavil by pred miestom zrážky s chodcom využitím brzdného spomalenia s menším ako polovičným z maximálneho možného za daných podmienok. Z tohto dôvodu považoval súdny znalec za bezpredmetné zaoberať sa tým, či sa v mieste dopravnej nehody pohybovali aj iné motorové vozidlá. Súdny znalec zotrval na možnostiach zabránenia vzniku dopravnej nehody tak ako uviedol v znaleckom posudku.

V trestnom konaní bolo na základe výsledkov toxikologickej analýzy poškodenému nameraná koncentrácia etylalkoholu v krvi v rozsahu 3,16 promile.

Rozsudkom zo dňa 09.03.2011, č.k. 3T 186/2010-260, okresný súd uznal S. S. vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2, písm. a) Trestného zákona, odsúdil ho k trestu odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov, s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov. Obžalovanému pritom uložil i trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze riadiť motorové vozidlá na dobu tri roky. Z vykonaného dokazovania podľa mienky súdu vyplynulo, že základom vzniku kolíznej situácie bola nesprávna technika jazdy vodiča vozidla zn. VW Golf, ktorý zrazil poškodeného F. Y., nakoľko sa pohyboval v začiatku reakcie na situáciu v cestnej premávke rýchlosťou cca 149 km za hod., a teda značne prekročil maximálne povolenú rýchlosť na danom úseku cestnej komunikácie, ktorá bola do 90 km za hod. Obžalovaný ani intenzívnym brzdením a strhnutím volantu nedokázal zastaviť pred poškodeným alebo sa mu vyhnúť. Okrem maximálnej povolenej rýchlosti vodič vozidla zjavne prekročil i tzv. rozhľadovú rýchlosť, podľa ktorej môže ísť vodič len takou rýchlosťou, na akú má rozhľad a na akú by dokázal zastaviť pred prípadnou prekážkou. Motorové vozidlo potom narazilo do zadnej časti poškodeného a spôsobilo v dôsledku nárazu poškodenie poškodeného. Pokiaľ by obžalovaný viedol motorové vozidlo nižšou rýchlosťou, celkom určite by poškodeného spozoroval s dostatočným časovým predstihom a vedel by hroziacej zrážke zabrániť buď znížením rýchlosti alebo jeho obídením. Súd teda v dôsledku vykonaného dokazovania kládol obžalovanému za vinu jazdu neprímeranou rýchlosťou, prekračujúcou najvyššiu povolenú rýchlosť, ako aj neprispôsobenie jazdy svojim schopnostiam a stavu vozovky, čím porušil ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z.z. o

pozemných komunikáciách. Z toho následne súd vyvodil, že príčinou vzniku dopravnej nehody bola aj nesprávna technika jazdy obžalovaného, pretože, ak by išiel primeranou rýchlosťou k dopravnej nehode by nedošlo a bolo by bez významu, že podiel na vzniku kolíznej situácie mal zjavne aj poškodený tým, že bol značne pod vplyvom alkoholu a ako účastník cestnej premávky mohol spôsobiť nepredvídané kolízie. Súd hodnotil konanie poškodeného F. Y. ako pomerne nezodpovedné, avšak z jeho strany nešlo o vytvorenie náhlej prekážky, pretože vodič mohol dopravnej nehode správnym spôsobom techniky jazdy zabrániť. Hoci teda poškodený svojim konaním spolupôsobil na vzniku dopravnej nehody, jeho konanie nebolo výlučnou príčinou vzniku dopravnej nehody, pretože ak by obžalovaný dodržal predpisy o premávke na pozemných komunikáciách a potrebnú mieru opatrnosti bolo by bez významu, že sa poškodený pohybuje opitý na cestnej komunikácii. Vo výroku rozsudku súd odkázal poškodené spoločnosti, ktoré si uplatnili nárok na náhradu škody v trestnom konaní na občiansko-právne konanie. Súd pritom vzal do úvahy spoluzavinenie poškodeného na dopravnej nehode, ktorý bol pod vplyvom alkoholu a podieľal sa na vytvorení kolíznej situácie, a teda považoval za nevyhnutné aplikovať na prípad ustanovenie § 441 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré umožňuje znížiť, respektíve úplne vylúčiť rozsah náhrady škody v prípadoch, ak sa poškodený svojim protiprávnym konaním podieľal na spôsobení škody, teda ak zavinenie poškodeného bolo jedným z faktorov, ktoré viedli a boli v príčinnej súvislosti so vznikom škody. Správnosť rozsudku okresného súdu potvrdil Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 27.10.2011, sp. zn. 2To 108/2011. Podľa odvolacieho súdu súd prvého stupňa právne zhodnotil obranu obžalovaného ako účelovú a tiež konštatoval, že príčinou vzniku dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy obžalovaného spočívajúca v jazde vyššou rýchlosťou ako povolenou na jazdu mimo obce a neprispôsobení rýchlosti jazdy svojim schopnostiam a stavu vozovky, na strane druhej podiel na vzniku kolíznej situácie mal zjavne aj poškodený tým, že bol značne pod vplyvom alkoholu a bicykel tlačil cca 2 až viac metrov od krajnice, čo i súdny znalec vyhodnotil ako nesprávny pohyb z technického hľadiska. Krajský súd však uzavrel, že poškodený ako účastník cestnej premávky síce bol pod značným vplyvom alkoholu, ale ak by obžalovaný išiel rýchlosťou na tom úseku povolenou, mohol na poškodeného reagovať včas a bez problémov zabrzdiť, spomaliť a obísť ho.

Splnomocnená zástupkyňa navrhovateľa v rámci ústnych prednesov zotrvala na dôvodnosti podanej žaloby, ktorou sa navrhovateľ, po čiastočnom späťvzátí návrhu, domáhal zaplatenia sumy 4.973,61 eur, čo zodpovedalo rozsahu 30% z celkovej sumy vyplatených dávok invalidného dôchodku 16.578,36 eur za obdobie od 09.02.2008 do 01.01.2012. Odporca nepreukázal zákonným spôsobom, že by poškodený zapríčinil vznik dopravnej nehody, resp. že by mal na nej spoluúčasť. Súd v rámci trestného konania totiž konštatovali, že dopravnú nehodu zavinil vodič S. S., za čo bol i odsúdený, nakoľko neprispôbil jazdu svojim schopnostiam a podmienkam cestnej komunikácie a zároveň jazdil vozidlom neprimeranou rýchlosťou. Sám obžalovaný v trestnom konaní potvrdil, že poškodeného videl, keď predbehol iné motorové vozidlo, avšak vzhľadom na spôsob jazdy nedokázal sa mu vyhnúť, a preto je zrejmé, že nevynaložil všetko úsilie, aby škode zabránil. Podľa splnomocnenej zástupkyne navrhovateľa skutočnosť, že poškodený bol pod vplyvom alkoholu, ktorú okolnosť si uvedomoval, a preto išiel pešky tlačiac bicykel, nemôže viesť k záveru, že ho iný účastník cestnej premávky môže zraziť. Poškodený neporušil žiadne povinnosti vyplývajúce zo zákona o cestnej premávke, ktoré by mali za následok a boli v príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody. Tú jednoznačne zapríčinil vodič motorového vozidla zn. VW Golf. Je potom irelevantné v akej vzdialenosti od okraja vozovky poškodený išiel, keďže obžalovaný ho zrazil v dôsledku nesprávnej techniky jazdy. V tomto smere poukázala splnomocnená zástupkyňa navrhovateľa na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý konštatoval, že ak by obžalovaný vykonával prevádzku motorového vozidla v súlade s príslušnými predpismi, pohyboval sa povolenou rýchlosťou, mohol sa poškodenému vyhnúť a tak zabrániť dopravnej nehode.

Splnomocnená zástupkyňa odporcu v rámci ústnych prednesov nerozporovala základ, od ktorého vyvodzoval navrhovateľ svoj nárok, ani výšku dávok invalidného dôchodku vyplatených poškodenému F. Y. v období od 09.02.2008 do 01.01.2012 v celkovej sume 16.578,36 eur. Samotný nárok navrhovateľa a jeho výšku však považovala za nedôvodnú vzhľadom na spoluzavinenie poškodeného F. Y. na vzniku dopravnej nehody v rozsahu 30% spočívajúce v porušení povinnosti poškodeného ako účastníka cestnej premávky dodržiavať pravidlá cestnej premávky stanovené zákonom č. 8/2009 Z.z. Poškodený bol totiž pod vplyvom alkoholu, v stave ťažkej opitosti, s koncentráciou alkoholu v krvi 3,16 promile, pričom takto opitý človek vo všeobecnosti nie je schopný chôdze, je dezorientovaný. Navyiac, pohyboval sa po cestnej komunikácii vpravo, hoci podľa § 52 zákona č. 8/2009 Z.z. sa mal pohybovať vľavo. Splnomocnená zástupkyňa odporcu mala za to, že pokiaľ by poškodený nebol účastníkom cestnej premávky, k dopravnej nehode by nedošlo. Krátenie výplaty poistného plnenia v rozsahu 30% považovala za

primerané, zodpovedajúce porušeniu povinnosti poškodeného, opierajúce sa i o odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Pezinok.

Podľa potvrdenia o výške vyplatených dávok pred 01.01.2009 zo dňa 01.04.2009 navrhovateľ vyplatil F. Y. dávky dôchodkového poistenia v celkovej sume 3.477,16 eur (104.753,-Sk).

Podľa potvrdenia o výške vyplatených dávok po 31.12.2008 zo dňa 01.04.2009 navrhovateľ vyplatil F. Y. dávky dôchodkového poistenia v celkovej sume 1.074,10 eur pokrývajúce obdobie od 01.01.2009 do 01.04.2009.

Podľa potvrdenia o výške vyplatených dávok po 31.12.2008 zo dňa 09.03.2010 navrhovateľ vyplatil F. Y. dávky dôchodkového poistenia v celkovej sume 3.552,27 eur pokrývajúce obdobie od 02.04.2009 do 01.02.2010.

Podľa potvrdenia o výške vyplatených dávok zo dňa 09.12.2011 navrhovateľ vyplatil F. Y. dávky dôchodkového poistenia v celkovej sume 8.474,83 eur pokrývajúce obdobie od 02.02.2010 do 01.01.2012.

Podľa § 4 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "zákon č. 381/2001 Z.z.") poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom.

Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len "zákon č. 461/2003 Z.z.") sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

Podľa § 238 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. právo na náhradu škody podľa odseku 1 uplatňuje Sociálna poisťovňa v súdnom konaní podľa osobitného predpisu.

Podľa § 441 Občianskeho zákonníka ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Súd vyhodnotil vykonané dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach s poukazom na § 132 O.s.p. a dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo a medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že vodič motorového vozidla zn. VW Golf, EČV: N., S. S. bol poistencom odporcu, na základe poisťnej zmluvy týkajúcej sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Nebolo sporné, že dňa 09.02.2008 spôsobil S. S. dopravnú nehodu, tým, že na ceste v smere od obce H. K. N. do obce E. G., neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, stave a povahe vozovky, nespozorujúc chodca F. Y., ktorý tlačil bicykel po pravej strane cesty, narazil do chodca, ktorý pri zrážke utrpel ťažké poranenia, s následkom stavu invalidity. Vodič S. S. bol rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 09.03.2011, č.k. 3T 186/2010-260, uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a odsúdený k podmienenému trestu odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov a k trestu zákazu činnosti spočívajúcej v zákaze riadiť motorové vozidlá na dobu 3 roky. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo a odporca nerozporoval, že navrhovateľ vyplatil poškodenému F. Y. v období od 09.02.2008 do 01.01.2012 dávky dôchodkového poistenia (invalidný dôchodok) spolu v sume 16.578,36 eur a žiadal o úhradu tejto sumy odporcom. Je teda zrejmé, že navrhovateľ si voči odporcovi uplatňoval nárok v zmysle § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v spojení s § 4 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z., keď osobou ktorá sa dopustila protiprávneho zavineného konania bol poistenec odporcu a prevádzkovateľ motorového vozidla, ktoré spôsobilo dopravnú nehodu s následkom

ublíženia na zdraví poškodeného F. Y., ktorý bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu. Škodou sú pritom dávky invalidného dôchodku vyplatené zo strany navrhovateľa poškodenému F. Y., ktorých výška bola preukázaná potvrdením príslušnej organizačnej zložky odporcu. Z takto vyplatených dávok dôchodkového poistenia odporca pristúpil k čiastočnej úhrade sumy spolu 11.604,75 eur, keď zohľadnil spoluzavinenie poškodeného F. Y. na vzniku dopravnej nehody, a to v rozsahu 30%. Pri aplikácii krátenia poistného plnenia sa odporca odvolával na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 09.03.2011, č.k. 3T 186/2010-260, v ktorom tento konštatoval, že na vzniku dopravnej nehody mal svoj podiel i poškodený, ktorý bol značne pod vplyvom alkoholu a v takom stave nemal vôbec byť na cestnej komunikácii. Odporca teda vyvodzoval spoluzodpovednosť poškodeného F. Y. na vzniku škody od porušenia jeho povinností ako účastníka cestnej premávky spočívajúcich v požití alkoholu, pričom súčasne namietal i to, že v rozpore s §52 zákona č. 8/2009 Z.z. sa pohyboval po cestnej komunikácii vpravo, hoci sa mal pohybovať vľavo. Tieto okolnosti odporca považoval za v príčinnej súvislosti so vznikom škody.

Súd sa po vykonaní dokazovania nestotožnil s argumentáciou odporcu a mal za to, že namietané porušenie právnych povinností poškodeným F. Y. nie je dôvodné a nie je v príčinnej súvislosti so vznikom škody.

Súd pritom vychádzal zo znaleckého posudku č. 37/2008 vypracovaného súdnym znalcom F.. A. v trestnom konaní, ako aj z jeho výpovede. Z nich vyplýva, že súdny znalec ustálil ako technickú príčinu dopravnej nehody: 1/rýchlosť jazdy motorového vozidla zn. VW Golf v čase začiatku reakcie vodiča 149 km za hod., ktorá vyvolala kolíznú situáciu v tom, že by z miesta začiatku reakcie nezastavil pred chodcom s bicyklom ani využitím maximálneho brzdného spomalenia a ktorá znemožňovala zabrániť dopravnej nehode a viedla k nesprávnej technike jazdy, kedy vodič s vozidlom dostal pri brzdení maximálnym brzdným spomalením vozidla šmyk po zmene smeru jazdy, 2/nesprávnu techniku jazdy vodiča vozidla, ktorá bola v tom, že s vozidlom dostal šmyk a toto sa stalo neovládateľné vplyvom zmeny smeru jazdy, brzdienia a vysokej rýchlosti, a 3/oneskorenú reakciu vodiča z rýchlosti 149 km za hod. na chodca, ktorá vzhľadom na rýchlosť jazdy vyvolala kolíznú situáciu a znemožnila zabrániť nehode za podmienky, že vodič vozidla mohol začať reagovať skôr vzhľadom na pohyb protiidúcich vozidiel. Znalec konštatoval, že dopravnej nehode bolo možné zabrániť, pokiaľ by vodič motorového vozidla zn. VW Golf jazdil v mieste začiatku reakcie rýchlosťou na tom úseku povolenou 90 km za hod., pri ktorej by zastavil s vozidlom v mieste 59,8 m pred VBM a zabránil by nehode priestorovo. Znalec v znaleckom posudku tiež ustálil, že poškodený F. Y. sa ako chodec pohyboval v pravom jazdnom pruhu v smere pohybu vozidla, vozidlo nemohol vidieť a nemohol reagovať na jeho pohyb, mohol by zabrániť vzniku nehody len tak, že by ostal bez pohybu v mieste a čase, kedy okolo neho prechádzalo vozidlo riadiace S. S.. Poškodený sa teda ako chodec tlačiaci bicykel pohyboval v súlade s § 52 zákona č. 315/1996 Z.z. o pozemných komunikáciách, a teda technicky správne. Je síce pravdou, že sa poškodený pohyboval od pravého okraja cesty vo vzdialenosti cca 2,2 m až 2,45 m, čo bolo technicky nesprávne, avšak i napriek tomu súdny znalec ustálil, že táto technika pohybu chodca nemala vplyv na vznik dopravnej nehody (viď znalecký posudok).

Z uvedeného je teda zrejmé, že za jedinú príčinu vzniku dopravnej nehody ustálil súdny znalec F.. A. porušenie povinností na strane S.Á. S., ktorého porušenie povinností viesť motorové vozidlo povolenou rýchlosťou, správnou technikou jazdy, ako aj oneskorená reakcia na chodca boli v priamej príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody; tá mala za následok vznik škody na zdraví poškodeného F. Y.. I keď bol poškodený pod vplyvom alkoholu, pohyboval sa od okraja vozovky v technicky nesprávnej vzdialenosti, tieto skutočnosti podľa znalca neovplyvnili vznik a priebeh dopravnej nehody, nakoľko len to porušenie povinností na strane prevádzkovateľa motorového vozidla S. S. viedlo bezprostredne k dopravnej nehode. I prípadné porušenie povinností poškodeného ako účastníka cestnej premávky spočívajúce v požití alkoholu nemalo za následok vznik dopravnej nehody. Nebol preto dôvod aplikovať na daný stav ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka týkajúce sa spoluzodpovednosti F. Y., na ktoré sa odvolával odporca poukazujúc pritom na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 09.03.2011, sp. zn. 3T 186/2010. Súd v tejto súvislosti udáva, že v zmysle § 135 O.s.p. je viazaný len rozhodnutím súdu o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, a preto i úvahy Okresného súdu Pezinok o prípadnej spoluzodpovednosti poškodeného na vzniku škody, nie sú z hľadiska posúdenia spoluzavinenia v občianskom súdnom konaní pre neho záväzné. Z dokazovania vykonaného v trestnom konaní je zrejmé, že škodca (S. S.) mohol dopravnej nehode a škode zabrániť, pokiaľ by jazdil motorovým vozidlom rýchlosťou povolenou na danom úseku cesty, tak aby mohol reagovať včas na chodca s

bicyklom a buď spomaliť alebo ho obísť. Za daného stavu preto súd nepovažoval krátenie výplaty poistného plnenia uplatnenej odporcom v rozsahu 30% za dôvodné. Odporca pritom nedôvodne namietal i porušenie povinnosti poškodeného s poukazom na zákon č. 8/2009 Z.z., ktorý vstúpil do účinnosti dňa 16.01.2009, keď k dopravnej nehode došlo dňa 09.02.2008, za účinnosti zákona č. 315/1996 Z.z. o pozemných komunikáciách. Súdny znalec F. A. pritom v znaleckom posudku vyhodnotil pohyb chodca tlačiaceho bicykel za súladný s § 52 zákona č. 315/1996 Z.z.

Vzhľadom na to, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že celková suma dávok dôchodkového poistenia vyplatená navrhovateľom v období od 09.02.2008 do 01.01.2012 poškodenému predstavovala 16.578,36 eur, z ktorej odporca vyplatil navrhovateľovi sumu spolu 11.604,75 eur (dňa 15.02.2012 sumu 5.932,38 eur a dňa 16.12.2013 sumu 5.672,37 eur) je povinný zaplatiť navrhovateľovi titulom náhrady škody sumu 4.973,61 eur, na ktorej zaplatenie súd odporcu zaviazal.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. (v časti zastavenia konania o návrhu navrhovateľa na zaplatenie sumy 5.672,37 eur) keď navrhovateľovi, ktorý mal vo veci plný úspech a nezaviniť zastavenie konania nepriznal náhradu trov konania voči odporcovi, ktorý vo veci úspech nemal, nakoľko navrhovateľ náhradu trov konania nežiadal.

Súd s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších zmien a doplnkov ukladá odporcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh navrhovateľa vo výške 298 eur (6% zo sumy 4.973 eur) na účet Okresného súdu Bratislava I, nakoľko navrhovateľ je od platenia súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. a/ citovaného zákona č. 71/1992 Zb. oslobodený.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Bratislave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.